

K O M U N I K A T
Z B A D A Ń

Warszawa, kwiecień 2010

www.cbos.pl ● sekretariat@cbos.pl

BS/56/2010

**SZEŚĆ LAT OBECNOŚCI POLSKI
W UNII EUROPEJSKIEJ**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
4 lutego 2010 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Po niemal sześciu latach od przystąpienia naszego kraju do Unii Europejskiej sondowaliśmy społeczne oceny skutków integracji oraz jej znaczenia dla Polski i Polaków.

W czasie, gdy realizowany był sondaż¹, pod Smoleńskiem miała miejsce tragiczna katastrofa prezydenckiego samolotu, w następstwie której Polacy przeżywali ponadtygodniową żałobę narodową. W rezultacie większa część badania została przeprowadzona w tym szczególnym okresie.

SPÓŁCZNE POPARCIE DLA CZŁONKOSTWA POLSKI W UE

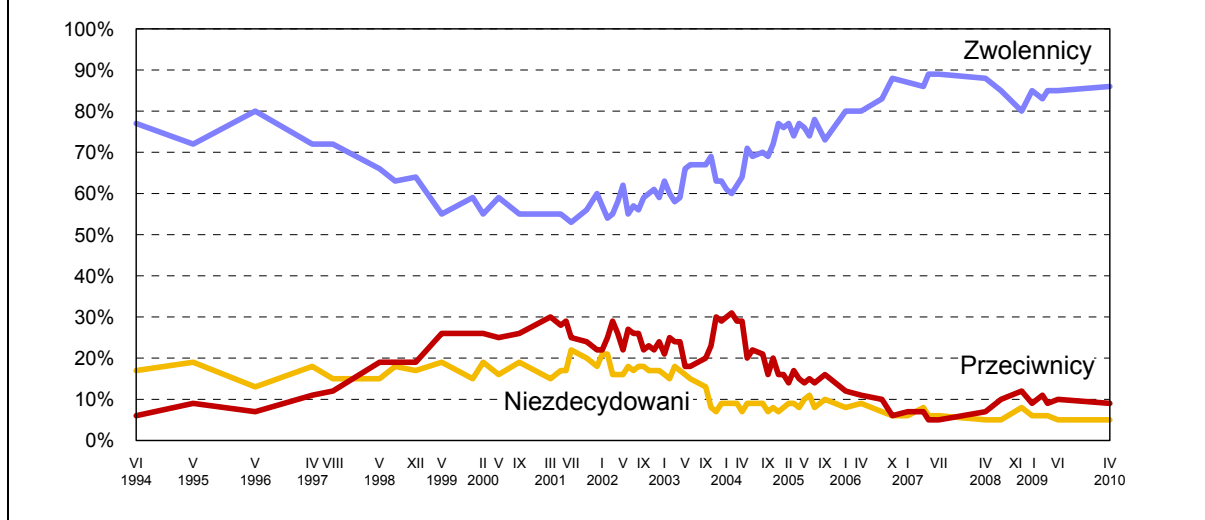
Spółeczne poparcie dla członkostwa Polski w Unii Europejskiej utrzymuje się od początku akcesji na niezmiennie bardzo wysokim poziomie. Obecnie do zwolenników obecności naszego kraju w tej organizacji zalicza się 86% ogółu ankietowanych, a tylko co jedenasty (9%) określa się jako jej przeciwnik.

Tabela 1

Stosunek do integracji europejskiej wśród ogółu badanych	Wskazania respondentów według terminów badań																			
	V	VI	VII	IX	I	IV	VIII	X	I	IV	V	VII	IV	VII	XI	I	III	IV	VI	IV
	2005				2006				2007				2008			2009			2010	
	w procentach																			
Zwolennicy	76	74	78	73	80	80	83	88	87	86	89	89	88	85	80	85	83	85	85	86
Przeciwnicy	14	15	14	16	12	11	10	6	7	7	5	5	7	10	12	9	11	9	10	9
Niezdecydowani	10	11	8	10	8	9	7	6	6	8	6	6	5	5	8	6	6	6	5	5

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (239) przeprowadzono w dniach 8–19 kwietnia 2010 roku na liczącej 1056 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

RYS. 1. STOSUNEK DO INTEGRACJI WŚRÓD OGÓLU BADANYCH

Pozytywny stosunek do członkostwa Polski w UE dominuje we wszystkich grupach wyróżnionych ze względu na cechy społeczno-demograficzne respondentów (zob. tabele aneksowe). Powszechne jest poparcie dla obecności naszego kraju we Wspólnocie wśród osób zadowolonych ze swojej sytuacji materialnej (92%), osiągających miesięczne dochody *per capita* powyżej 1500 zł (95%), a także wśród badanych z wyższym wykształceniem (93%) oraz respondentów w wieku 18–24 lata (92%). W grupach społeczno-zawodowych są to przede wszystkim: kadra kierownicza i specjaliści wyższego szczebla (96%), średni personel, w tym technicy, oraz robotnicy wykwalifikowani (po 93%).

Obecność Polski w strukturach UE budzi mniejszy entuzjazm wśród osób z wykształceniem podstawowym (zadowolenie z tego wyraża 73% z nich), badanych mających 65 lat i więcej (74%), praktykujących religijnie kilka razy w tygodniu (75%), rencistów (76%), rolników (78%), emerytów (79%) oraz respondentów niezadowolonych z sytuacji materialnej swoich gospodarstw domowych (79%).

Poparcie dla członkostwa Polski w UE wyrażają też w zdecydowanej większości potencjalni wyborcy wszystkich głównych partii politycznych, z tym że sympatycy PiS i PSL są w tym względzie nieco bardziej krytyczni niż zwolennicy PO i SLD.

Tabela 2

Potencjalne elektoraty	Stosunek do członkostwa Polski w Unii Europejskiej		
	zwolennicy	przeciwnicy	niezdecydowani
	w procentach		
PO	97	2	1
SLD*	96	4	0
PiS	84	13	3
PSL*	81	13	6

* Ze względu na małą liczebność zwolenników SLD i PSL w badanej próbie dane dotyczące elektoratów tych partii należy traktować jako przybliżone

OGÓLNE OCENY SKUTKÓW CZŁONKOSTWA

Od trzech lat społeczne zadowolenie z obecności Polski w Unii Europejskiej z punktu widzenia skutków tego procesu dla kraju oraz obywateli utrzymuje się na stabilnym, stosunkowo wysokim poziomie – znacznie wyższym niż w pierwszych latach członkostwa czy, tym bardziej, przed 1 maja 2004 roku.

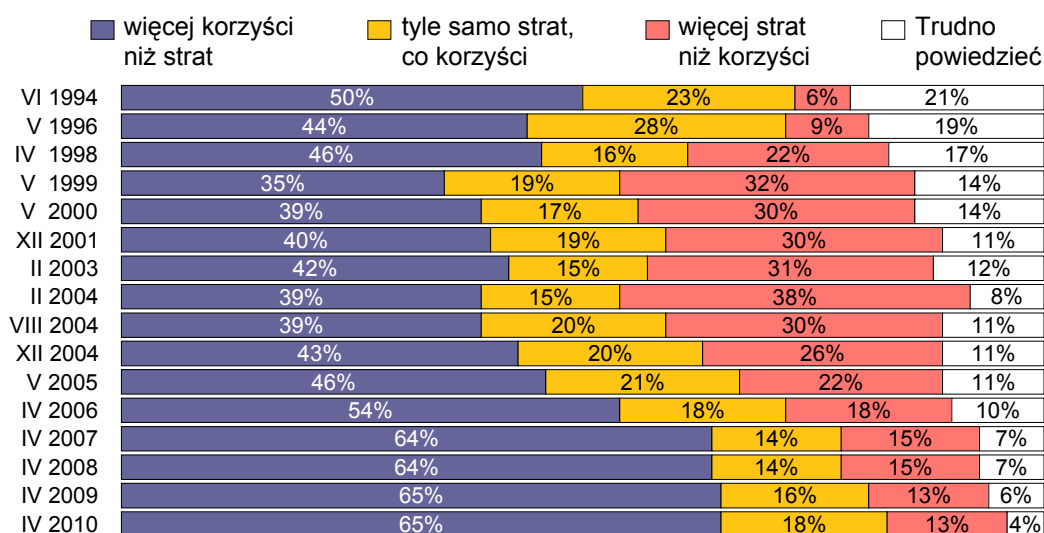
Nadal najbardziej pozytywnie oceniane są skutki integracji **dla Polski**. Blisko dwie trzecie badanych (65%) uważa, że integracja przynosi naszemu krajowi więcej korzyści niż strat. Przeciwnego zdania jest jedynie 13% ankietowanych, a niespełna co piąty (18%) ocenia bilans sześciu lat członkostwa jako zerowy – ani korzystny, ani niekorzystny.

Podobnie jak w ubiegłych latach, doświadczanie **osobistych korzyści** z integracji Polski z Unią Europejską jest wyraźnie rzadsze niż przekonanie o pozytywnych rezultatach akcesji. Jedna trzecia respondentów (35%) nie potrafi jednoznacznie określić, czy zyskali czy też stracili na członkostwie Polski w UE. Badani mający sprecyzowaną opinię w tej kwestii zdecydowanie częściej deklarują, że osobiście więcej skorzystali na członkostwie (43%), niż na nim stracili (12%).

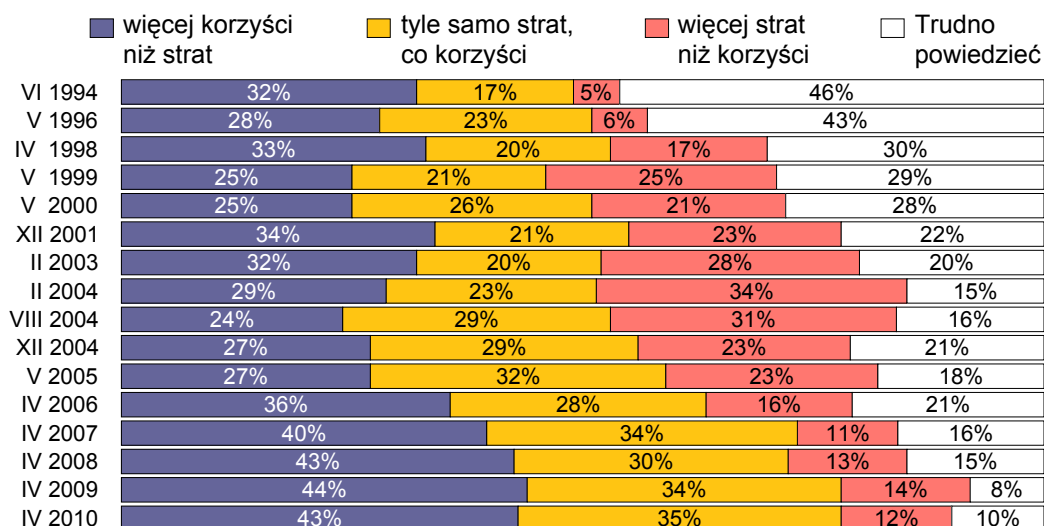
Postrzeganie skutków obecności naszego kraju w Unii Europejskiej zarówno w wymiarze społecznym, jak i osobistym jest uzależnione od podstawowych cech społeczno-demograficznych badanych: wieku, miejsca zamieszkania oraz pozycji w strukturze społecznej. Ogólnie rzecz biorąc, oceny efektów integracji są tym lepsze, im młodszy wiek (zwłaszcza dotyczy to osób od 25 do 34 roku życia), większa miejscowość zamieszkania oraz im wyższy status społeczno-ekonomiczny badanych, a więc im lepiej są wykształceni, im wyższa jest ich pozycja zawodowa, wyższy dochód *per capita* oraz im bardziej są zadowoleni z sytuacji materialnej własnego gospodarstwa domowego (zob. tabele aneksowe).

RYS. 2

Integracja z Unią Europejską (przyniesie) przynosi Polsce:

Integracja z Unią Europejską (przyniesie) przynosi Panu(i) osobiście:

Wprawdzie przekonanie o pozytywnym w skali kraju bilansie sześciu lat członkostwa Polski w UE wyraźnie dominuje w elektoratach partii politycznych cieszących się największym poparciem społecznym, jednak – jak się okazuje – zwolennicy PiS i PSL wyrażają je rzadziej niż zadeklarowali wyborcy PO i SLD.

Tabela 3

Potencjalne elektoraty	Wejście Polski do UE przynosi Polsce więcej korzyści niż strat	Opinie niejednoznaczne	Wejście Polski do UE przynosi Polsce więcej strat niż korzyści	Trudno powiedzieć
	w procentach			
PO	86	8	5	1
SLD*	77	11	10	2
PSL*	59	21	20	0
PiS	59	16	22	3

* Ze względu na małą liczebność zwolenników SLD i PSL w badanej próbie dane dotyczące elektoratów tych partii należy traktować jako przybliżone

Potencjalni wyborcy głównych ugrupowań są też w przeważającej mierze zadowoleni ze skutków integracji w wymiarze osobistym, przy czym – jak wynika z deklaracji – zdecydowanie najczęściej pozytywne efekty przynależności do UE odczuli zwolennicy PO (dotyczy 59% badanych z tej grupy), stosunkowo najrzadziej zaś doświadczali ich sympatycy PiS, którzy w tej kwestii najczęściej wypowiadają się niejednoznacznie (40%).

Tabela 4

Potencjalne elektoraty	Wejście Polski do UE przynosi mnie osobiście więcej korzyści niż strat	Opinie niejednoznaczne	Wejście Polski do UE przynosi mnie osobiście więcej strat niż korzyści	Trudno powiedzieć
	w procentach			
PO	59	29	6	6
SLD*	49	34	14	3
PSL*	43	40	14	3
PiS	38	40	12	10

* Ze względu na małą liczebność zwolenników SLD i PSL w badanej próbie dane dotyczące elektoratów tych partii należy traktować jako przybliżone

Opinie o skutkach przystąpienia Polski do Unii Europejskiej niezmiennie wiążą się ze stosunkiem do integracji. Zwolennicy członkostwa naszego kraju we Wspólnocie oceniają je zdecydowanie lepiej niż przeciwnicy, przy czym po raz kolejny potwierdza się prawidłowość, zgodnie z którą poparcie dla integracji silniej wiąże się z pozytywną oceną jej dotychczasowych efektów w skali całego kraju (V Cramera=0,40) niż w wymiarze osobistym (V Cramera=0,33). Oznacza to, że Polacy popierając członkostwo w UE nadal w większym stopniu kierują się przekonaniem, iż jest ono korzystne dla kraju, niż poczuciem, że sami zyskują na akcesji.

Tabela 5

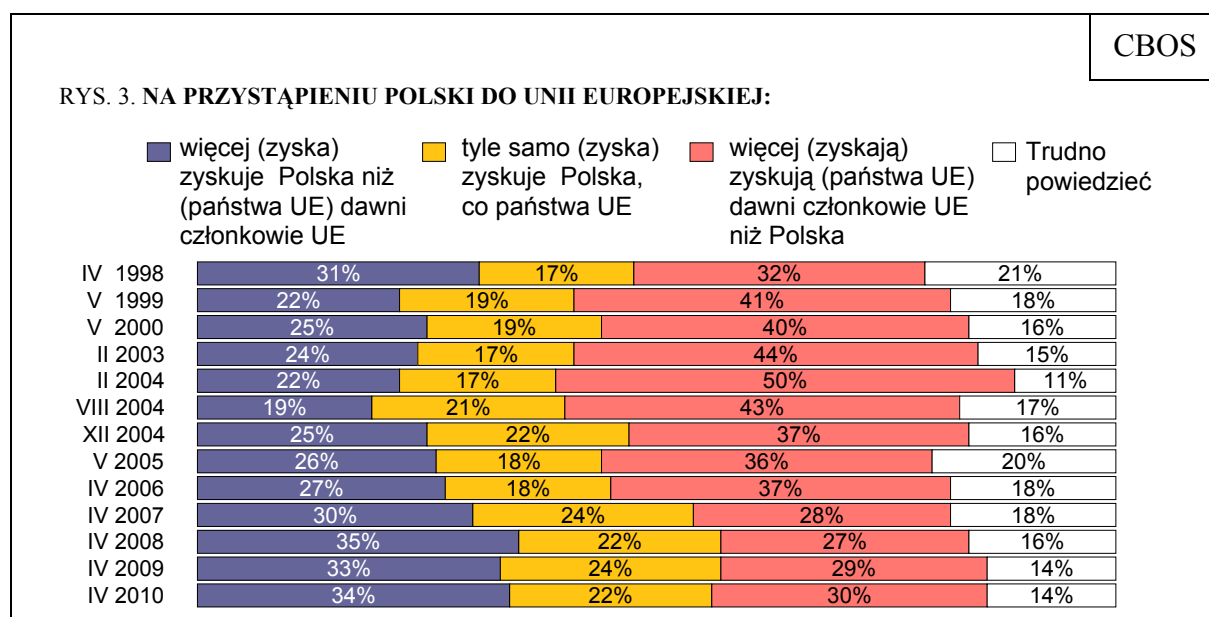
Stosunek do członkostwa Polski w Unii Europejskiej	Wejście Polski do UE przynosi Polsce więcej korzyści niż strat	Opinie niejednoznaczne	Wejście Polski do UE przynosi Polsce więcej strat niż korzyści	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Zwolennicy	71	18	8	3
Przeciwnicy	21	11	62	6
Niezdecydowani	29	29	13	29

Tabela 6

Stosunek do członkostwa Polski w Unii Europejskiej	Wejście Polski do UE przynosi mniej osobiście więcej korzyści niż strat	Opinie niejednoznaczne	Wejście Polski do UE przynosi mniej osobiście więcej strat niż korzyści	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Zwolennicy	49	35	8	8
Przeciwnicy	8	33	47	12
Niezdecydowani	14	29	12	45

POZYCJA POLSKI W UE

Niezmiennie podzielone są opinie na temat tego, kto przede wszystkim zyskał na rozszerzeniu Unii Europejskiej w 2004 roku – wcześniej jej członkowie czy nasz kraj. Co trzeci badany (34%) sądzi, że beneficjentem jest przede wszystkim Polska, ale tylko niewiele mniejsza grupa (30%) wskazuje w tym kontekście na dawnych członków Wspólnoty. Ponad jedna piąta respondentów (22%) uważa, że integracja przyniosła porównywalne korzyści zarówno Polsce, jak i państwom tzw. starej Unii.

O tym, że to Polska bardziej skorzystała na integracji z Unią niż dawni jej członkowie, przekonani są głównie przedstawiciele kadry kierowniczej i specjaliści wyższego szczebla (51%), osoby o najwyższych dochodach *per capita* (49%), badani z wyższym wykształceniem oraz mieszkańcy największych miast (po 46%). Natomiast przeciwną opinię wyrażają przede wszystkim prywatni przedsiębiorcy (42%), emeryci (41%), renciści (36%), badani w wieku 55–64 lata (39%) oraz mający 65 lat i więcej (36%), a także respondenci o najniższych dochodach *per capita* (35%) – zob. tabele aneksowe.

Ocena integracji z punktu widzenia interesów Polski i dawnych członków Wspólnoty jest zróżnicowana również ze względu na preferencje partyjne. Przewagę korzyści Polski dostrzegają przede wszystkim zwolennicy PO oraz SLD, natomiast zdeklarowani wyborcy PSL i PiS skłonni są raczej twierdzić, że na przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej więcej zyskują kraje tzw. starej Unii.

Tabela 7

Potencjalne elektoraty	Na przystąpieniu Polski do UE więcej zyskuje Polska niż dawni członkowie Unii	Opinie niejednoznaczne	Na przystąpieniu Polski do UE więcej zyskują dawni członkowie Unii niż Polska	Trudno powiedzieć
	w procentach			
PO	50	20	22	8
SLD*	40	19	33	8
PSL*	25	30	36	9
PiS	30	23	39	8

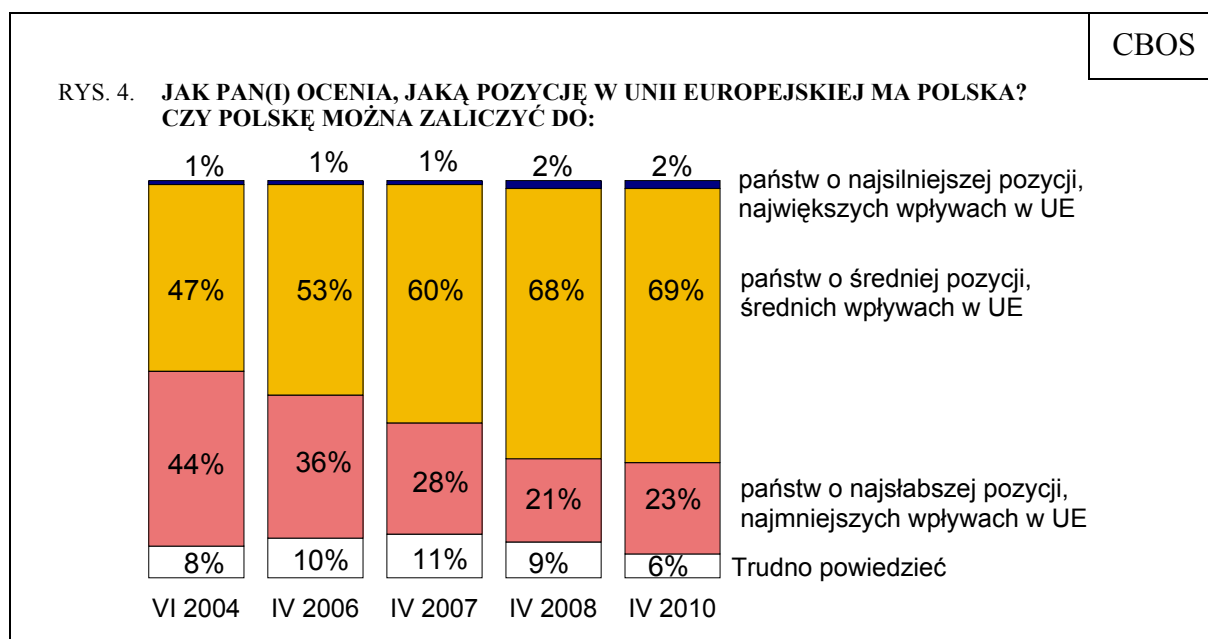
* Ze względu na małą liczebność zwolenników SLD i PSL w badanej próbie dane dotyczące elektoratów tych partii należy traktować jako przybliżone

O tym, że na rozszerzeniu Unii Europejskiej w 2004 roku więcej korzysta Polska niż dawni członkowie UE, częściej niż inni przekonani są zwolennicy obecności naszego kraju w strukturach unijnych. Przeciwnicy zaś w większości (63%) sądzą, że więcej zyskują dawni członkowie Unii niż Polska.

Tabela 8

Stosunek do członkostwa Polski w Unii Europejskiej	Na przystąpieniu Polski do UE więcej zyskuje Polska niż dawni członkowie UE	Opinie niejednoznaczne	Na przystąpieniu Polski do UE więcej zyskują dawni członkowie UE niż Polska	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Zwolennicy	38	23	27	12
Przeciwnicy	8	14	63	15
Niezdecydowani	5	14	24	57

Od 2008 roku stabilne są społeczne opinie na temat znaczenia Polski w strukturach unijnych. Większość badanych (69%) zalicza nasz kraj do państw o średniej pozycji i średnich wpływach w Unii Europejskiej. Przekonanie, że Polska jest państwem mało liczącym się w Unii, wyraża niespełna jedna czwarta ankietowanych (23%, wzrost o 2 punkty), a tylko nieliczni (2%) oceniają, że Polskę można zaliczyć do najsilniejszych państw w strukturach unijnych. Trzeba zaznaczyć, że opinie w tej sprawie są obecnie znacznie lepsze niż tuż po przystąpieniu naszego kraju do UE i w pierwszych latach członkostwa.

O niewielkim znaczeniu Polski w Unii Europejskiej przekonani są przede wszystkim przeciwnicy członkostwa naszego kraju w tej organizacji (45%), natomiast jego zwolennicy w większości (74%) sądzą, że Polska należy do państw o średnich wpływach w Unii.

Tabela 9

Stosunek do członkostwa Polski w Unii Europejskiej	Jak Pan(i) ocenia, jaką pozycję w Unii Europejskiej ma Polska? Czy Polskę można zaliczyć do:			
	państw o najsilniejszej pozycji, największych wpływach w UE	państw o średniej pozycji, średnich wpływach w UE	państw o najsłabszej pozycji, najmniejszych wpływach w UE	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Zwolennicy	2	74	21	3
Przeciwnicy	1	44	45	10
Niezdecydowani	1	47	12	40

KTO ZYSKUJE, A KTO TRACI NA CZŁONKOSTWIE POLSKI W UE?

Jeśli chodzi o konsekwencje członkostwa naszego kraju w Unii Europejskiej dla poszczególnych grup i środowisk społecznych, Polacy są przekonani, że na integracji najwięcej zyskują politycy (82% wskazań). W następnej kolejności do beneficjentów zaliczani są prywatni przedsiębiorcy (71%), ludzie wykształceni (67%), studenci (67%), młodzież (66%) oraz rolnicy (64%). Opinie dotyczące robotników są podzielone – niemal jedna trzecia badanych (32%) uważa, że raczej zyskują oni na członkostwie Polski w Unii, niewiele mniej zaś (29%) twierdzi, że tracą.

W ocenie społecznej raczej negatywne skutki integracji odczuwają bezrobotni (30% respondentów sądzi, że grupa ta korzysta na obecności Polski w UE, a 33% – że traci), gospodynie domowe (odpowiednio: 12% i 14%) oraz emeryci (6% i 29%).

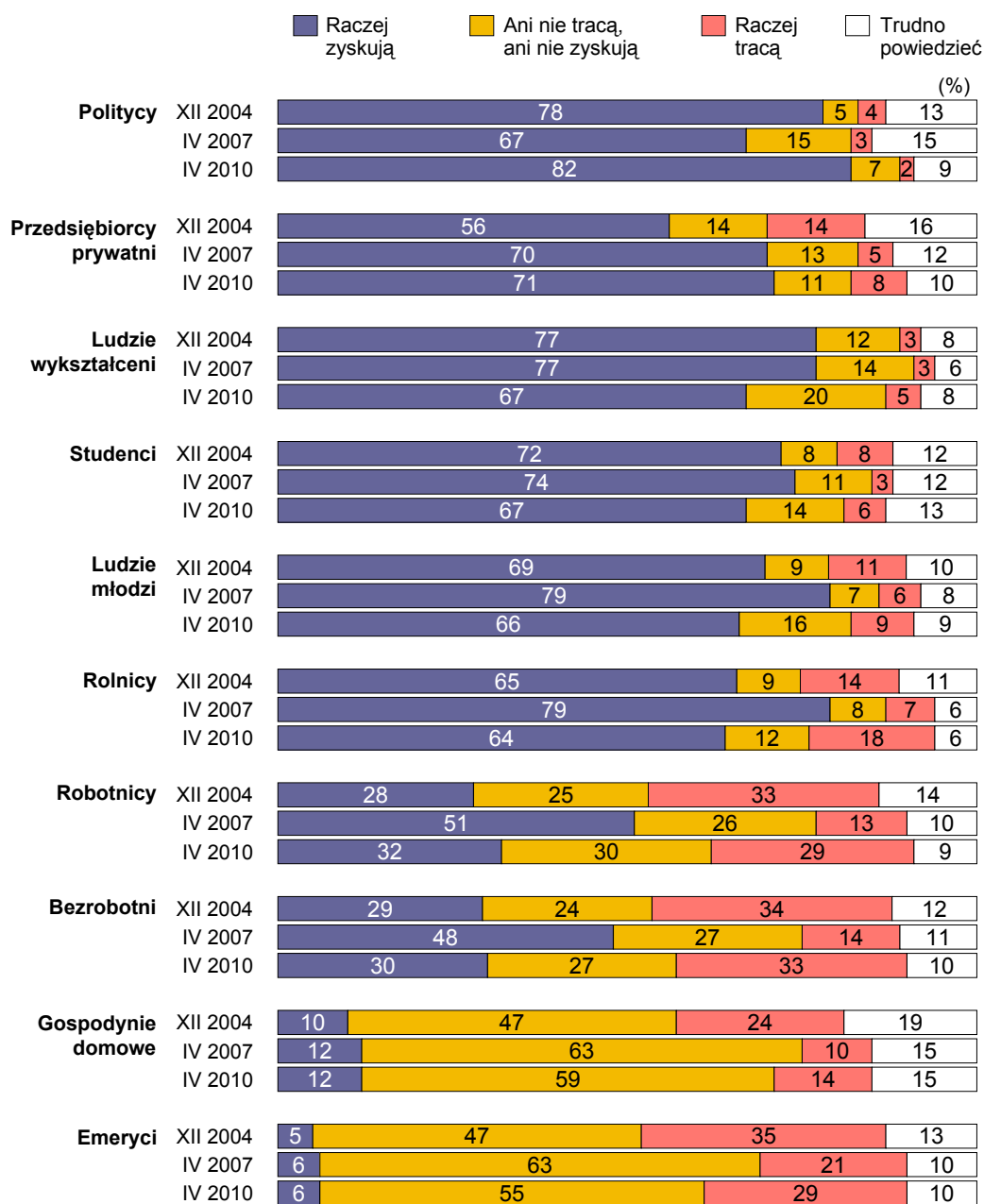
Wprawdzie niezmiennie większość analizowanych przez nas grup społecznych zaliczana jest do beneficjentów obecności Polski w Unii Europejskiej, jednak w porównaniu z rokiem 2007 bilans zysków i strat w większości przypadków jest obecnie znacznie mniej korzystny i nierzadko przypomina ten z końca 2004 roku, a więc pół roku po akcesji, kiedy to oceny wynikały jeszcze raczej z przewidywań niż faktycznych skutków członkostwa.

Zdecydowanie mniej osób niż trzy lata temu do beneficjentów integracji zalicza robotników (od 2007 roku spadek o 19 punktów procentowych), bezrobotnych (spadek o 18 punktów), rolników (spadek o 15 punktów), młodzież (spadek o 13 punktów), ludzi wykształconych (spadek o 10 punktów) oraz studentów (spadek o 7 punktów).

W miarę stabilne pozostają oceny w odniesieniu do prywatnych przedsiębiorców, gospodyń domowych i emerytów, choć również w przypadku tych grup nieznacznie wzrosło przekonanie, że raczej tracą one na obecności Polski w Unii Europejskiej, niż zyskują.

Jedyną kategorią społeczną, która obecnie istotnie częściej niż przed trzema laty uznawana jest za beneficjenta integracji, są politycy. Aż o 15 punktów procentowych wzrosła liczba osób przekonanych, że ta grupa raczej zyskała na członkostwie Polski we Wspólnocie, niż straciła.

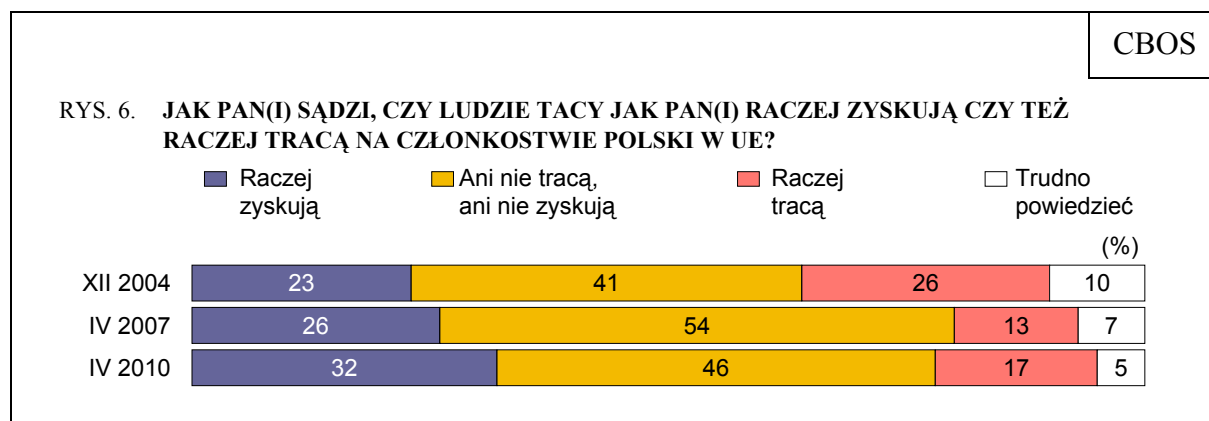
RYS. 5. JAK PAN(I) SĄDZI, KTÓRE GRUPY LUDZI W POLSCE ZYSKUJĄ, A KTÓRE TRACĄ NA CZŁONKOSTWIE POLSKI W UE?

INDYWIDUALNE KORZYŚCI Z INTEGRACJI

Po półrocznym członkostwie Polski w Unii Europejskiej nieco więcej ankietowanych twierdziło, że ludzie tacy jak oni raczej tracą na integracji, niż sądziło, że zyskują. Obecnie – podobnie jak trzy lata temu – badani dwukrotnie częściej uważają, że ludzie podobni do nich odczuwają raczej pozytywne efekty członkostwa (32%) niż jego negatywne skutki (17%).

W porównaniu z rokiem 2007 zwiększył się odsetek osób zarówno uważających się za beneficjentów członkostwa Polski w UE (o 6 punktów), jak i tych, które zaliczają się do przegranych (o 4 punkty). Niezmiennie jednak największa grupa badanych (46%, spadek o 8 punktów) jest zdania, że ludzie tacy jak oni ani nie zyskują, ani nie tracą na integracji.

Dostrzeżenie osobistych korzyści z członkostwa Polski w Unii Europejskiej wzrasta wraz z poziomem wykształcenia badanych, zadowoleniem z sytuacji materialnej własnego gospodarstwa domowego oraz wysokości uzyskiwanego dochodu *per capita*, maleje natomiast wraz z wiekiem respondentów oraz częstością ich uczestnictwa w praktykach religijnych. Dodatkowo do beneficjentów integracji stosunkowo najczęściej zaliczają się mieszkańcy największych miast, a ze względu na status zawodowy – kadra kierownicza i specjaliści wyższego szczebla, średni personel, w tym technicy, oraz prywatni przedsiębiorcy, a wśród biernych zawodowo – uczniowie i studenci (zob. tabele aneksowe).

W potencjalnych elektoratach partyjnych do beneficjentów integracji zaliczają się głównie zwolennicy PO (51%), natomiast wśród wyborców pozostałych ugrupowań najczęstsza jest opinia o zerowym bilansie zysków i strat.

Tabela 10

Potencjalne elektoraty	Jak Pan(i) sądzi, czy ludzie tacy jak Pan(i) zyskują czy tracą na członkostwie Polski w UE?			
	Raczej zyskują	Ani nie tracą, ani nie zyskują	Raczej tracą	Trudno powiedzieć
	w procentach			
PO	51	40	7	2
SLD*	33	44	19	4
PSL*	34	44	22	0
PiS	26	53	20	1

* Ze względu na małą liczebność zwolenników SLD i PSL w badanej próbie dane dotyczące elektoratów tych partii należy traktować jako przybliżone

Po blisko sześciu latach od przystąpienia Polski do Unii Europejskiej społeczna akceptacja członkostwa w tej organizacji jest nadal niemal powszechna. Utrzymywanie się bardzo wysokiego społecznego poparcia dla obecności naszego kraju we Wspólnocie niezmiennie wiąże się z pozytywną oceną efektów akcesji – zarówno dla kraju, jak i dla samych Polaków. Jednak skutki członkostwa w odniesieniu do poszczególnych grup społecznych, choć nadal w większości przypadków postrzegane jako korzystne, nie wypadają w społecznej ocenie już tak pozytywnie jak trzy lata temu. Istotnie rzadziej niż w 2007 roku do beneficjentów obecności Polski w Unii Europejskiej zaliczani są robotnicy, bezrobotni, rolnicy oraz młodzież.

Opracował
Rafał BOGUSZEWSKI

A N E K S

Tabela 1

		Czy osobiście popiera Pan(i) członkostwo Polski w Unii Europejskiej czy też jest Pan(i) temu przeciwny(a)?			Liczba osób
		Popieram	Jestem temu przeciwny(a)	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		86	9	5	1056
Płeć	Mężczyźni	86	10	4	503
	Kobiety	85	8	7	553
Wiek	18-24 lata	92	6	2	143
	25-34	90	6	5	199
	35-44	86	11	3	158
	45-54	86	10	5	194
	55-64	86	9	4	189
	65 lat i więcej	74	13	12	174
Miejsce zamieszkania	Wieś	83	10	7	403
	Miasto do 20 tys.	89	7	4	140
	20-100 tys.	85	9	5	199
	101-500 tys.	87	9	4	169
	501 tys. i więcej mieszk.	89	9	2	145
Wykształcenie	Podstawowe	73	17	10	265
	Zasadnicze zawodowe	86	10	4	271
	Średnie	91	5	4	356
	Wyższe	93	5	3	164
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	96	3	2	104
	Średni personel, technicy	93	2	5	50
	Pracownicy adm.-biurowi	88	7	4	69
	Pracownicy usług	86	7	7	41
	Robotnicy wykwalifikowani	93	5	2	134
	Robotnicy niewykwalifik.	80	13	7	43
	Rolnicy	78	12	11	56
Pracujący na własny rach.	89	11		47	
Bierni zawodowo	Renciści	76	16	8	75
	Emeryci	79	12	9	216
	Uczniowie i studenci	90	8	2	101
	Bezrobotni	89	8	3	59
	Gospodynie domowe i inni	75	18	7	60
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	93	4	3	151
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	89	10	1	83
	sekt. pryw. poza rolnict.	93	5	3	221
	prywatnym gosp. rolnym	70	18	12	57
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	81	13	6	157
	501-750	86	9	5	141
	751-1000	84	9	7	160
	1001-1500	92	7	2	188
	Powyżej 1500 zł	95	3	2	134
Ocena własnych war. mater.	Złe	79	12	9	182
	Średnie	83	11	6	455
	Dobre	92	6	3	419
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	75	13	12	54
	Raz w tygodniu	85	9	6	541
	1-2 razy w miesiącu	88	10	2	156
	Kilka razy w roku	89	6	4	199
	W ogóle nie uczestniczy	86	11	3	107
Poglądy polityczne	Lewica	91	7	2	145
	Centrum	92	7	1	344
	Prawica	86	10	5	327
	Trudno powiedzieć	73	13	14	240

Tabela 2

		Wejście Polski do UE przynosi Polsce:				Liczba osób
		więcej korzyści niż strat	tyle samo strat, co korzyści	więcej strat niż korzyści	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		65	18	13	4	1055
Płeć	Mężczyźni	67	15	15	2	503
	Kobiety	62	20	12	6	552
Wiek	18-24 lata	65	20	12	3	143
	25-34	77	14	7	1	199
	35-44	64	18	14	3	158
	45-54	66	17	15	2	194
	55-64	60	19	15	6	189
	65 lat i więcej	53	19	16	12	173
Miejsce zamieszkania	Wieś	59	20	15	6	403
	Miasto do 20 tys.	62	18	14	5	140
	20-100 tys.	66	19	11	3	199
	101-500 tys.	71	17	10	2	169
	501 tys. i więcej mieszk.	75	10	13	3	144
Wykształcenie	Podstawowe	52	19	19	10	264
	Zasadnicze zawodowe	58	24	14	4	271
	Średnie	72	16	9	2	356
	Wyższe	80	8	10	2	164
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	83	7	9	1	104
	Średni personel, technicy	66	27	6	2	50
	Pracownicy adm.-biurowi	68	16	12	5	69
	Pracownicy usług	75	9	14	2	41
	Robotnicy wykwalifikowani	70	13	15	2	134
	Robotnicy niewykwalifik.	61	12	21	6	43
	Rolnicy	64	28	5	3	56
	Pracujący na własny rach.	68	21	11		47
Bierni zawodowo	Renciści	47	26	22	5	74
	Emeryci	59	16	15	10	216
	Uczniowie i studenci	71	18	8	2	101
	Bezrobotni	52	33	12	3	59
	Gospodynie domowe i inni	57	16	20	7	60
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	72	17	9	2	151
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	68	14	16	2	83
	sekt. prywat. poza rolnict.	76	10	14	1	221
	prywatnym gosp. rolnym	58	26	11	4	57
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	52	26	17	5	157
	501-750	62	18	16	3	141
	751-1000	62	16	13	9	160
	1001-1500	73	16	9	3	188
	Powyżej 1500 zł	83	7	9	1	134
Ocena własnych war. mater.	Złe	58	19	16	7	182
	Średnie	58	23	14	6	454
	Dobre	75	12	11	2	419
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	47	25	20	8	53
	Raz w tygodniu	61	21	13	6	541
	1-2 razy w miesiącu	70	13	15	2	156
	Kilka razy w roku	76	14	9	2	199
	W ogóle nie uczestniczy	65	13	18	4	107
Poglądy polityczne	Lewica	74	14	11	1	145
	Centrum	67	18	13	2	344
	Prawica	67	16	13	4	327
	Trudno powiedzieć	53	21	15	11	239

Tabela 3

		Wejście Polski do UE przynosi mnie osobiście :				Liczba osób
		więcej korzyści niż strat	tyle samo strat, co korzyści	więcej strat niż korzyści	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		43	35	12	10	1054
Płeć	Mężczyźni	46	31	14	9	503
	Kobiety	40	39	10	11	551
Wiek	18-24 lata	50	30	10	10	143
	25-34	58	27	9	6	199
	35-44	46	32	15	6	158
	45-54	46	32	10	12	193
	55-64	31	44	15	10	189
	65 lat i więcej	29	43	13	16	173
Miejsce zamieszkania	Wieś	42	34	11	13	402
	Miasto do 20 tys.	36	38	13	13	140
	20-100 tys.	43	34	12	11	199
	101-500 tys.	45	35	16	4	169
	501 tys. i więcej mieszk.	52	34	10	4	144
Wykształcenie	Podstawowe	34	35	16	16	264
	Zasadnicze zawodowe	41	34	14	11	270
	Średnie	47	38	9	6	356
	Wyższe	55	30	9	6	164
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	63	25	7	4	104
	Średni personel, technicy	53	39	4	4	50
	Pracownicy adm.-biurowi	39	44	7	10	68
	Pracownicy usług	37	40	8	15	41
	Robotnicy wykwalifikowani	51	31	10	8	134
	Robotnicy niewykwalifik.	53	13	29	5	43
	Rolnicy	55	23	11	11	56
Pracujący na własny rach.	50	30	16	4	47	
Bierni zawodowo	Renciści	26	45	13	15	74
	Emeryci	28	43	14	15	216
	Uczniowie i studenci	57	26	7	10	101
	Bezrobotni	31	41	21	6	59
	Gospodynie domowe i inni	34	38	16	12	60
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	51	31	9	8	151
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	47	34	14	5	83
	sekt. prywat. poza rolnict.	56	28	9	7	221
	prywatnym gosp. rolnym	50	27	10	12	57
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	37	29	23	11	157
	501-750	43	35	13	9	141
	751-1000	40	35	11	14	160
	1001-1500	45	41	9	5	188
	Powyżej 1500 zł	58	32	5	5	134
Ocena własnych war. mater.	Złe	33	33	19	15	181
	Średnie	38	39	13	10	454
	Dobre	53	31	8	7	419
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	40	31	16	13	53
	Raz w tygodniu	40	38	11	11	541
	1-2 razy w miesiącu	48	33	13	6	156
	Kilka razy w roku	50	29	12	9	198
	W ogóle nie uczestniczy	45	33	14	8	107
Poglądy polityczne	Lewica	43	34	13	9	145
	Centrum	45	40	9	5	344
	Prawica	45	33	14	9	327
	Trudno powiedzieć	38	30	13	19	238

Tabela 4

		Na przystąpieniu Polski do UE:				Liczba osób
		więcej zyskuje Polska niż dawni członkowie UE	tyle samo zyskuje Polska co państwa UE	więcej zyskują dawni członkowie UE niż Polska	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		34	22	30	14	1053
Płeć	Mężczyźni	38	21	32	9	502
	Kobiety	30	23	28	19	551
Wiek	18-24 lata	36	26	24	14	143
	25-34	41	24	26	9	199
	35-44	34	21	33	12	157
	45-54	39	20	22	19	194
	55-64	26	23	39	12	189
	65 lat i więcej	26	18	36	21	172
Miejsce zamieszkania	Wieś	32	20	31	17	401
	Miasto do 20 tys.	27	23	32	18	140
	20-100 tys.	33	23	31	14	199
	101-500 tys.	36	25	26	13	169
	501 tys. i więcej mieszk.	46	21	28	6	144
Wykształcenie	Podstawowe	27	20	33	20	263
	Zasadnicze zawodowe	29	20	34	17	270
	Średnie	37	22	30	11	356
	Wyższe	46	29	18	7	164
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	51	29	15	5	104
	Średni personel, technicy	45	24	21	11	50
	Pracownicy adm.-biurowi	42	20	23	15	69
	Pracownicy usług	31	24	34	11	41
	Robotnicy wykwalifikowani	42	18	32	8	134
	Robotnicy niewykwalifik.	33	22	28	17	43
	Rolnicy	21	38	24	16	56
Pracujący na własny rach.	38	12	42	7	46	
Bierni zawodowo	Renciści	22	18	36	24	74
	Emeryci	23	16	41	20	215
	Uczniowie i studenci	34	31	22	13	101
	Bezrobotni	34	22	27	17	59
	Gospodynie domowe i inni	28	23	29	20	60
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	43	28	20	9	151
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	44	19	30	7	83
	sekt. pryw. poza rolnict.	45	17	27	11	221
	prywatnym gosp. rolnym	21	29	33	18	56
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	24	21	35	20	157
	501-750	33	23	28	16	141
	751-1000	35	23	27	15	160
	1001-1500	33	24	32	11	188
	Powyżej 1500 zł	49	23	21	7	134
Ocena własnych war. mater.	Złe	34	20	26	20	182
	Średnie	28	23	33	16	452
	Dobre	40	21	28	10	419
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	29	22	34	16	53
	Raz w tygodniu	29	24	32	16	541
	1-2 razy w miesiącu	38	27	23	12	153
	Kilka razy w roku	42	16	28	14	199
	W ogóle nie uczestniczy	43	15	31	12	107
Poglądy polityczne	Lewica	39	22	31	8	145
	Centrum	38	26	28	9	344
	Prawica	35	21	34	10	327
	Trudno powiedzieć	23	18	27	32	236

Tabela 5

		Jak Pan(i) ocenia, jaką pozycję w Unii Europejskiej ma Polska? Czy Polskę można zaliczyć do:				Liczba osób
		państw o najsilniejszej pozycji, największych wpływach w UE	państw o średniej pozycji, średnich wpływach w UE	państw o najsłabszej pozycji, najmniejszych wpływach w UE	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		2	69	23	6	1055
Płeć	Mężczyźni	3	73	21	3	503
	Kobiety	1	66	24	9	552
Wiek	18-24 lata	1	81	16	2	143
	25-34	2	75	22	1	199
	35-44	1	67	29	3	158
	45-54	3	68	24	6	194
	55-64	3	66	24	6	189
	65 lat i więcej	3	61	19	17	173
Miejsce zamieszkania	Wieś	1	66	24	9	403
	Miasto do 20 tys.	1	66	25	8	140
	20-100 tys.	2	70	22	5	199
	101-500 tys.	4	76	18	3	169
	501 tys. i więcej mieszk.	3	73	23	1	144
Wykształcenie	Podstawowe	2	63	22	13	264
	Zasadnicze zawodowe	3	64	27	6	271
	Średnie	2	77	19	2	356
	Wyższe	1	73	24	2	164
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.		75	24	2	104
	Średni personel, technicy		76	22	2	50
	Pracownicy adm.-biurowi	1	70	25	5	69
	Pracownicy usług		73	23	4	41
	Robotnicy wykwalifikowani	5	73	20	2	134
	Robotnicy niewykwalifik.	2	75	18	4	43
	Rolnicy	3	61	22	14	56
	Pracujący na własny rach.		85	15		47
Bierni zawodowo	Renciści	2	59	28	10	74
	Emeryci	3	61	23	13	216
	Uczniowie i studenci	1	87	11	1	101
	Bezrobotni	1	66	29	4	59
	Gospodynie domowe i inni	2	55	38	5	60
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	1	72	24	4	151
	spółce właścicieli prywatnych i państwa		81	19		83
	sekt. pryw. poza rolnict.	2	76	20	2	221
	prywatnym gosp. rolnym		66	24	10	57
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	2	62	31	5	157
	501-750	2	68	23	6	141
	751-1000	5	61	25	9	160
	1001-1500	3	78	15	4	188
	Powyżej 1500 zł	1	82	15	2	134
Ocena własnych war. mater.	Złe	4	58	32	6	182
	Średnie	1	66	25	8	454
	Dobre	2	78	16	4	419
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	5	47	37	11	53
	Raz w tygodniu	1	70	20	8	541
	1-2 razy w miesiącu	2	73	21	3	156
	Kilka razy w roku	1	71	25	3	199
	W ogóle nie uczestniczy	6	68	24	2	107
Poglądy polityczne	Lewica	3	78	18	1	145
	Centrum	2	73	23	2	344
	Prawica	3	70	23	3	327
	Trudno powiedzieć	0	58	24	18	239

Tabela 6

		Jak Pan(i) sądzi, czy ludzie tacy jak Pan(i) raczej zyskują czy też raczej tracą na członkostwie Polski w Unii Europejskiej?				Liczba osób
		Raczej zyskują	Raczej tracą	Ani nie tracą, ani nie zyskują	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		32	17	46	5	1054
Płeć	Mężczyźni	35	18	42	5	503
	Kobiety	29	17	50	5	551
Wiek	18-24 lata	53	6	35	6	143
	25-34	50	9	36	5	199
	35-44	29	14	52	4	158
	45-54	32	19	45	4	194
	55-64	14	30	52	4	189
	65 lat i więcej	14	24	55	6	172
Miejsce zamieszkania	Wieś	26	17	49	8	403
	Miasto do 20 tys.	35	19	41	5	140
	20-100 tys.	33	20	43	4	199
	101-500 tys.	28	19	48	4	169
	501 tys. i więcej mieszk.	46	12	42		144
Wykształcenie	Podstawowe	22	26	45	7	263
	Zasadnicze zawodowe	21	23	50	6	271
	Średnie	34	12	50	4	356
	Wyższe	60	8	31	1	164
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	70	6	25		104
	Średni personel, technicy	49	15	35	2	50
	Pracownicy adm.-biurowi	28	7	62	3	69
	Pracownicy usług	33	15	43	10	41
	Robotnicy wykwalifikowani	33	15	51	1	134
	Robotnicy niewykwalifik.	23	21	49	8	43
	Rolnicy	34	16	41	10	56
	Pracujący na własny rach.	43	10	42	5	47
Bierni zawodowo	Renciści	3	35	52	10	74
	Emeryci	14	28	53	5	215
	Uczniowie i studenci	62	2	30	6	101
	Bezrobotni	14	30	51	5	59
	Gospodynie domowe i inni	15	18	57	10	60
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	43	11	43	3	151
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	45	12	40	3	83
	sekt. pryw. poza rolnict.	44	9	45	2	221
	prywatnym gosp. rolnym	33	11	45	11	57
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	21	27	45	7	157
	501-750	23	24	48	5	141
	751-1000	25	17	51	7	160
	1001-1500	35	15	48	2	188
	Powyżej 1500 zł	55	6	38	1	134
Ocena własnych war. mater.	Złe	13	35	47	5	181
	Średnie	23	19	50	8	454
	Dobre	49	8	41	2	419
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	16	28	45	11	53
	Raz w tygodniu	30	15	49	6	541
	1-2 razy w miesiącu	31	19	47	3	156
	Kilka razy w roku	38	17	41	4	199
	W ogóle nie uczestniczy	37	23	37	3	106
Poglądy polityczne	Lewica	36	14	48	2	145
	Centrum	34	17	44	4	344
	Prawica	35	19	43	3	326
	Trudno powiedzieć	21	18	51	11	239